

**Centre
d'Estudis
d'Opinió**

REO núm. 482

Data 2 febrer 2009

**Estudi de les actituds i les creences vers la donació i el trasplantament
d'òrgans i teixits dels farmacèutics de les oficines de farmàcia de la
província de Tarragona**

Informe de resultats

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

L'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT) del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona va posar en marxa l'estudi de les **“Actituds i creences vers la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits entre els farmacèutics de les oficines de farmàcia les Regions Sanitàries de Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre”**. L'estudi, realitzat sota l'acord de col·laboració entre la Organització Catalana de Trasplantament (OCATT) i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona, va ser presentat al Centre d'Estudis d'Opinió.

Els objectius específics d'aquest eren: 1) Avaluar el coneixement i copsar la informació sobre la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits dels farmacèutics de les oficines de farmàcia (OF), així com determinar les fonts de consulta de què disposen. 2) Conèixer les actituds i les creences vers la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits d'aquests professionals. 3) Valorar la possibilitat d'efectuar intervencions en les OF dirigides a promoure activament la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits en el nostre entorn. 4) Valorar la disponibilitat dels farmacèutics de les OF per desenvolupar intervencions dirigides a promoure activament la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits.

L'estudi, de participació voluntària, va consistir en la recollida d'informació autodeclarada mitjançant un qüestionari sobre les actituds i creences vers la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits a través d'un formulari web. Els subjectes d'estudi eren tots els farmacèutics, titulars i no titulars, de les OF de les RS de Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre. El treball de camp es va portar a terme entre els mesos de juliol - desembre de 2008.

Els resultats de l'estudi epidemiològic, es presenten de forma global i de manera detallada segons cada una de les preguntes a l'annex. Les principals conclusions que es poden extreure de l'estudi es poden resumir en que els farmacèutics es molt favorable a la donació d'òrgans i teixits, i tot i que en general consideren que la seva informació es suficient o escassa, es mostren molt receptius a rebre'n més i a millorar la seva formació vers el tema. A més, creuen que, degut a que les oficines de farmàcia estan més a prop dels ciutadans i són més accessibles que altres centres sanitaris,

haurien de tenir un paper més rellevant en la promoció de la donació. Així, es mostren disponibles a dedicar part del seu temps en promocionar la salut en general i la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits en particular, ja que ho consideren interessant i possible.

Annex: Resultats detallats de cada una de les preguntes de l'enquesta

Heu conegut entre els vostres familiars o amics algun donant d'òrgans, algú que hagi estat en llista d'espera per a trasplantament o hagi rebut un trasplantament?		
	N	%
Sí	28	58,3
No	19	39,6
NS/NC	1	2,1
Total	48	100,0

Assenyalau a través de quins mitjans us ha arribat informació sobre la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits (es poden assenyalar un màxim de 3 respostes)		
	N	%
Televisió	32	23,4
Radio	8	5,8
Prensa escrita diària	21	15,3
Revistes o seminaris	16	11,7
Converses amb amics o familiars	22	16,1
Cartells o tríptics informatius	15	10,9
Professionals de la medicina	14	10,2
Col·legis o centres educatius	4	2,9
Ningú m'ha informat sobre la donació d'òrgans i teixits	1	0,7
Altres (especifiqueu-los)	4	2,9
Total	137	100,0

Considereu que la vostra informació sobre donació d'òrgans i teixits és...		
	N	%
Molt bona	2	4,2
Bona	9	18,8
Suficient	18	37,5
Escassa	16	33,3
Nul·la	2	4,2
NS/NC	1	2,1
Total	48	100,0

Quina és la vostra opinió respecte a la següent afirmació: "Les necessitats actuals d'òrgans per a trasplantament estan totalment cobertes"		
	N	%
Penso que és totalment cert	1	2,4
Penso que només en part és veritat	3	7,1
Penso que no és cert, falten òrgans	37	88,1
NS/NC	1	2,4
Total	42	100,0

Serieu donant d'òrgans?		
	N	%
Sí, i a més tinc el carnet de donant	7	16,7
Sí, però no tinc el carnet de donant	31	73,8
No vull ser donant d'òrgans	0	0,0
NS/NC	4	9,5
Total	42	100,0

Quina, de les següents opcions, seria la raó principal per ser donant d'òrgans i/o teixits?		
	N	%
Per considerar-ho una obligació moral	8	18,6
Per solidaritat	32	74,4
Per voler sobreviure a la pròpia mort	0	0,0
Per motius religiosos	0	0,0
Per que és gratuït	0	0,0
Per reciprocitat	2	4,7
Jo no vull ser donant d'òrgans i/o teixits	0	0,0
NS/NC	0	0,0
Altres (especifiqueu-los)	1	2,3
Total	43	100,0

Per contra, si no voleu ser donant d'òrgans i/o teixits, quina seria la raó principal per no ser-ho?		
	N	%
Perquè no paguen diners	0	0,0
Per rebuig a la idea de mutilació del cos	1	2,4
Per por a que s'extreguin òrgans abans d'estar realment mort	4	9,8
Per motius religiosos	2	4,9
No vull expressar les meves raons	0	0,0
Jo sí vull ser donant d'òrgans i/o teixits	28	68,3
NS/NC	5	12,2
Altres (especifiqueu-los)	1	2,4
Total	41	100,0

Algun familiar seu coneix la vostra decisió respecte la donació d'òrgans i/o teixits?		
	N	%
Sí	30	71,4
No	10	23,8
NS/NC	2	4,8
Total	42	100,0

En cas de que us demanessin la donació dels òrgans i/o teixits d'un familiar difunt, en faríeu efectiva la donació sense conèixer l'opinió d'aquest?		
	N	%
Sí	26	61,9
No	9	21,4
NS/NC	7	16,7
Total	42	100,0

Heu estat donant de sang?		
	N	%
Sí, habitualment dono sang	8	19,0
Sí, ocasionalment he donat sang	17	40,5
No, però estaria disposat a donar-ne	16	38,1
No, i no ho seré	1	2,4
NS/NC	0	0,0
Total	42	100,0

Col·laboreu amb organitzacions no governamentals, de voluntariat o d'ajuda social?		
	N	%
Sí, habitualment	10	23,8
Sí, ocasionalment	12	28,6
No, però hi estaria disposat	17	40,5
No, i no hi participaré	2	4,8
NS/NC	1	2,4
Total	42	100,0

De les següents opcions que us plantejem sobre la vostra pròpia defunció o la d'un familiar proper, ens podríeu dir si esteu d'acord o en desacord?		
	N	%
Demanaríeu la incineració		
D'acord	36	85,7
Ni d'acord ni en desacord	1	2,4
En desacord	5	11,9
Total	42	100,0
Demanaríeu la inhumació		
D'acord	8	21,0
Ni d'acord ni en desacord	12	31,6
En desacord	18	47,4
Total	38	100,0
Acceptaríeu una autòpsia		
D'acord	34	85,0
Ni d'acord ni en desacord	1	2,5
En desacord	5	12,5
Total	40	100,0

Respecte a la vostra actitud religiosa, us considereu...		
	N	%
Catòlic practicant	5	11,9
Catòlic no practicant	27	64,3
Agnòstic	8	19,0
Ateu	2	4,8
NS/NC	0	0,0
Total	42	100,0

Quina de les següents afirmacions creieu que és la opinió de l'Església catòlica respecte de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits?		
	N	%
Està a favor de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits	8	19,0
Està en contra de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits	4	9,5
No s'ha pronunciat davant d'aquesta qüestió	6	14,3
NS/NC	24	57,1
Total	42	100,0

Segons la vostra opinió una persona amb mort cerebral, pot recuperar-se i viure amb normalitat?		
	N	%
Sí	4	9,5
No	32	76,2
Desconec el concepte de mort cerebral	0	0,0
NS/NC	6	14,3
Total	42	100,0

Coneixeu l'opinió de la vostra parella sobre la donació d'òrgans i/o teixits?		
	N	%
Sí, i és favorable a la donació d'òrgans i/o teixits	25	59,5
Sí, i està en contra de la donació d'òrgans i/o teixits	0	0,0
No la conec, no em parlat mai d'aquest tema	10	23,8
No tinc parella	3	7,1
NS/NC	2	4,8
Altres (especifiqueu-les)	2	4,8
Total	42	100,0

Si ens referim a la donació dels òrgans i/o teixits d'una persona que acaba de morir, considereu que s'hauria de demanar permís a la família?		
	N	%
Sempre s'ha de demanar permís a la família	9	21,4
Només quan no es conegui la opinió del difunt	24	57,1
No, tothom hauria de ser donant	8	19,0
NS/NC	1	2,4
Total	42	100,0

Creieu que la família hauria de respectar la decisió del difunt respecte a la donació dels seus òrgans i teixits?		
	N	%
Sempre s'ha de respectar l'opinió del difunt sobre el tema	39	100,0
No s'hauria de comptar amb l'opinió prèvia del difunt	0	0,0
NS/NC	0	0,0
Total	39	100,0

Qui considereu que hauria de posar-se en contacte amb la família del difunt a l'hora de demanar permís per a la donació dels òrgans i/o teixits?		
	N	%
El metge que va tractar el malalt	15	34,9
Personal sanitari de l'hospital no específic	2	4,7
Personal administratiu no específic	0	0,0
Un professional de la xarxa de coordinadors de trasplantaments de l'hospital	25	58,1
NS/NC	0	0,0
Altres (especifiqueu-los)	1	2,3
Total	43	100,0

Com veuríeu una legislació que permeti a l'Estat disposar sempre dels òrgans i teixits dels difunts sense tenir en compte cap permís previ?		
	N	%
Com un gran gest de solidaritat	2	4,8
Com una manera eficaç de no perdre òrgans i teixits inútilment	13	31,0
Com una ofensa als familiars del difunt	1	2,4
Com un abús d'autoritat	23	54,8
NS/NC	1	2,4
Altres (especifiqueu-les)	2	4,8
Total	42	100,0

Esteu d'acord amb les següents afirmacions?		
	N	%
Els farmacèutics estem més a prop dels ciutadans que altres professionals sanitaris		
D'acord	32	86,5
Ni d'acord ni en desacord	4	10,8
En desacord	0	0,0
NS/NC	1	2,7
Total	37	100,0
Les oficines de farmàcia són més accessibles que altres centres sanitaris		
D'acord	33	91,7
Ni d'acord ni en desacord	3	8,3
En desacord	0	0,0
NS/NC	0	0,0
Total	36	100,0
Els farmacèutics disposem de més temps per fer promoció		
D'acord	3	8,3
Ni d'acord ni en desacord	16	44,5
En desacord	17	47,2
NS/NC	0	0,0
Total	36	100,0
Crec que els ciutadans, en general, confien en els farmacèutics		
D'acord	33	91,7
Ni d'acord ni en desacord	3	8,3
En desacord	0	0,0
NS/NC	0	0,0
Total	36	100,0
Crec que els ciutadans tenen més confiança en nosaltres que en d'altres professionals sanitaris		
D'acord	9	25,0
Ni d'acord ni en desacord	22	61,1
En desacord	4	11,1
NS/NC	1	2,8
Total	36	100,0

Creieu que les oficines de farmàcia haurien de tenir un paper més rellevant en la promoció activa de la salut a la societat?		
	N	%
Sí, crec que hauríem de tenir un paper més important	34	85
Crec que el paper que tenim actualment és suficient	6	15
No, crec que la promoció de la salut no és cosa nostra	0	0
NS/NC	0	0
Total	40	100

Com a farmacèutic, us agradaria dedicar part del vostre temps en tasques de promoció activa de la salut? I a promoure la donació d'òrgans i teixits ?		
	N	%
Promoció de la salut		
Sí	37	92,5
No	1	2,5
NS/NC	2	5,0
Total	40	100,0
Promoció de la donació d'òrgans i teixits		
Sí	28	73,7
No	3	7,9
NS/NC	7	18,4
Total	38	100,0

Creieu que seria interessant i possible fer promoció activa de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits a les oficines de farmàcia?		
	N	%
Interessant		
Sí	33	82,5
No	3	7,5
NS/NC	4	10,0
Total	40	100,0
Possible		
Sí	29	72,5
No	6	15,0
NS/NC	5	12,5
Total	40	100,0

Estaríeu interessat en rebre més informació o formació sobre la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits?		
	N	%
Informació		
Sí	40	100,0
No	0	0,0
NS/NC	0	0,0
Total	40	100,0
Formació		
Sí	34	87,2
No	1	2,6
NS/NC	4	10,2
Total	39	100,0

En cas de ser el farmacèutic titular, ens podríeu dir si, mitjançant la vostra oficina de farmàcia, voldríeu participar en campanyes actives o intervencions específiques dirigides a promoure la donació d'òrgans i teixits entre els vostres clients		
	N	%
Sí, m'agradaria participar-hi	14	35
Depèn del que això em comporti	12	30
No m'interessa, gràcies	0	0
No sóc el farmacèutic titular	13	32,5
NS/NC	1	2,5
Total	40	100

És vostè el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia?		
	N	%
Sí	20	55,6
No	16	44,4
Total	36	100,0